

Kinderopvang
Knuistje

Pedagogisch Beleidsplan

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Pedagogisch beleidsplan	4
▪ Uitgangspunten voor de pedagogische werkwijze	4
▪ Basisdoelen	6
Pedagogisch werkplan	8
▪ Opvanglocatie	8
▪ Openingstijden	8
▪ Groepsgrootte	9
▪ Dagindeling	9
▪ Spelen	10
▪ Eten	11
▪ Slapen	12
▪ Feesten	12
▪ Contact met ouders	13
▪ Achterwacht en veiligheid	13
▪ Plaatsing	14
▪ Wenperiode en afscheid nemen	14
▪ Ziekte en medicijnen	15
▪ Contacten, betaling en het gastouderbureau	16
▪ Opzegtermijn	16
▪ Huisregels	17
Literatuur	18
Bijlagen	

Inleiding

Dit is het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Knuistje. Knuistje is een thuiscrèche/gastouderopvang waarin maximaal 5 kinderen mogen worden opgevangen van 0-4 jaar. Knuistje is kleinschalig, aan huis, professioneel en verbonden aan gastouderbureau AllKidz Nederland. De kinderen worden opgevangen in ons huis in Drielanden, een nieuwbouwwijk in Harderwijk.

Mijn naam is Hetty van den Brink en ik ben de gastouder/leidster van Knuistje. Ik ben gediplomeerd (PABO) en heb veel ervaring in de kinderopvang. Ik ben getrouwd met Petra en heb 3 dochters (geboren in 1998, 2000 en 2010). Petra is ook gediplomeerd gastouder en zal vaak aanwezig zijn op de opvangdagen.

Knuistje is geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Dit houdt in dat de opvang aan alle eisen van de GGD voldoet en ouders ook recht kunnen hebben op kinderopvangtoeslag.

Knuistje stelt zich tot doel om de kinderen een tweede 'thuis' te bieden naast hun eigen huis, waar kinderen zich veilig en geborgen kunnen voelen, waar ze zich kunnen ontwikkelen en waar we de opvoeding delen met de ouders.

Het werken met kinderen is niet vrijblijvend. Door middel van dit plan kunnen wij over onze werkwijze, visie, in gesprek komen met ouders, collega's en instanties. Ideeën en suggesties zijn welkom. Ons pedagogisch beleid wordt regelmatig geëvalueerd en verbeterd.

Hetty van den Brink, februari 2014

**Opvoeden is niet een emmer vullen,
maar een vuur ontsteken**

Aristoteles

Pedagogisch Beleidsplan

Uitgangspunten voor de pedagogische werkwijze

De pedagogische aanpak van Knuistje is geïnspireerd op elementen uit de visies van de pedagogen Steiner en Malaguzzi (Reggio Emilia) en op de visie van de Amerikaanse schrijver Alfie Kohn en ontwikkelingspsychologe Aletha Solter.

Rudolf Steiner, Steiner was een antroposoof. In de antroposofie staat de natuur centraal. De kern van de omgang met kinderen zijn: de verbondenheid met de natuur en de warme belangstelling van volwassenen. Volgens Steiner hebben kinderen veel behoefte aan ritme. Ritme geeft een kind zekerheid, veiligheid en herkenning. Steiner ging ervan uit dat kinderen leren door nabootsing. Zij zijn van nature geneigd anderen te imiteren. Kinderen leren van elkaar en van volwassenen. Door het nabootsen van alledaagse, huishoudelijke bezigheden ontdekken ze de wereld om zich heen. De ontwikkeling van het gevoelsleven en de kunstzinnige vorming krijgen de nadruk, vooral in de eerste levensjaren van het kind. Een kind leert zich uiten door creativiteit, expressie en fantasie.

Loris Malaguzzi, Loris Malaguzzi is de grote inspirator van de werkwijze van de kindercentra in het Noord-Italiaanse Reggio Emilia.

Volgens Malaguzzi worden kinderen geboren vol capaciteiten en ideeën. Zij hebben een natuurlijke scheppingsdrang die niet beperkt mag worden. Het is voor kinderen heel wezenlijk dat ze zichzelf kunnen uitdrukken en kunnen communiceren. Kleine kinderen lukt dit vaak nog niet met woorden, maar wel op een andere manier: bijvoorbeeld door ergens naartoe te kruipen, door te wijzen, te dansen, te tekenen, te knutselen enzovoort. Malaguzzi noemde dit 'de honderd talen van kinderen'. In de Reggio werkwijze worden kinderen gestimuleerd om zich op verschillende manieren te uiten.

Volwassenen pakken de ideeën op, bieden materialen aan en creëren situaties waarin kinderen zich kunnen uiten. Alles wat de kinderen hebben gemaakt, wordt in foto's en videobeelden vastgelegd en tentoongesteld. Volwassenen gaan respectvol om met de producten van kinderen.

De ruimte is zo ingericht dat de kinderen zelf op ontdekkingsreis kunnen gaan: veel glas en spiegels (op kindhoogte), voelwanden, een waterplaats, een zandbak enzovoort.

Kenmerkend voor de Reggio werkwijze zijn de ateliers. In de ateliers staat een bonte verzameling van (meestal natuurlijke) materialen. Om de zelfstandigheid te stimuleren, worden de materialen zichtbaar en op kindhoogte bewaard. Uitgangspunt is dat spel materiaal de kinderlijke activiteit stimuleert en niet stuurt. In de kindercentra van Reggio Emilia zijn daarom nauwelijks kant en klare spelmaterialen te vinden.

Alfie Kohn, Alfie Kohn wordt wel omschreven als meest originele denker van deze tijd op het gebied van onderwijs en ouderschap. Hij is zijn loopbaan begonnen als leraar, hij schrijft nu boeken als 'unconditional parenting' en 'the schools our children deserve', en hij houdt lezingen. Onvoorwaardelijk ouderschap, zo wordt de term 'unconditional parenting' wel vertaald. 'Love them for who they are, not for what they do', aldus Kohn. Dat klinkt zo logisch, van je kind houden om wie hij is. En toch worden ouders en scholen om de oren geslagen met methodes als Triple P en PBS, die het gedrag van kinderen, 'what they do', als uitgangspunt nemen. Deze methodes zijn niet alleen slecht onderbouwd, ze hebben ook een fundamenteel voorwaardelijk karakter. Het voorwaarden stellen, het conditioneren, vormt de kern van deze op Behaviorisme gestoelde methodes. En een kind is een mens. Omgaan met kinderen is eigenlijk net als omgaan met mensen in het algemeen. Werk samen met je kind, 'working with instead of doing to'. Dat is een centrale boodschap van Alfie Kohn. Het tweede suggereert een relatie van mens tot voorwerp, het eerste van mens tot mens. Unconditional parenting en onderwijs waarin de waarde van het kind centraal staat, is dus ook geen methode maar een visie. 'Methode' gaat uit van 'doing to': ik doe dit, met dat resultaat. Elk mens is anders, methodes gaan hieraan voorbij.

Aletha Solter, Solter is ontwikkelingspsychologe en woont in Californië (VS). Ze is afgestudeerd bioloog, maar haalde verder haar doctorsgraad in de psychologie, bij de beroemde Zwitserse ontwikkelingspsycholoog Jean Piaget. In 1990 stichtte zij 'The Aware Parenting Institute' (te vertalen als Instituut voor Bewust Ouderschap). Solter is bekend van haar boeken 'Baby's weten wat ze willen' en 'De taal van huilen'. Baby's weten heel goed wat ze willen én ze kunnen goed aangeven waaraan ze behoefte hebben. Het gaat erom dat de verzorger de signalen opvangt en op een goede manier uitlegt. Als tijdens de eerste jaren de behoeften van kinderen zo veel mogelijk vervuld worden, krijgen kinderen zelfvertrouwen en een gevoel van veiligheid. Ervaringen en patronen in de eerste levensjaren hebben een diepgaande en blijvende invloed op gevoelens en gedrag in het latere leven. Jonge kinderen hebben sterke gevoelens. Zij moeten deze gevoelens kunnen ontladen door zich te uiten. Kinderen kunnen herstellen van pijnlijke ervaringen door zich emotioneel te ontladen. Bijvoorbeeld door huilen, lachen, trillen, woedend zijn, zweten. Door de pijn werkelijk te voelen, kunnen zij herstellen en hun gevoelens verwerken. Tijdens het huilen hebben zij liefdevolle aandacht nodig. Jonge kinderen hebben nog geen moreel besef, onacceptabel gedrag van kinderen is geen teken van slechtheid.

Basisdoelen

We gaan uit van vier pedagogische basisdoelen, die professor J.M.A. Riksen-Walraven heeft geformuleerd voor de opvoeding van kinderen in de kinderopvang. Geïnspireerd door deze visies geven we hier invulling aan.

1. Zorgen voor een emotioneel veilige basis

Een tweede thuis bieden

Het is belangrijk dat kinderen zich thuis voelen bij Knuistje, want dat is de basis waardoor kinderen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Gastouderopvang vindt plaats in een huiselijke omgeving en de kinderen zien altijd dezelfde vaste begeleider. Er is een kleine groep leeftijdsgenootjes, de kinderen kennen elkaar allemaal. Hierdoor kan een kindje een goede band opbouwen met mij als gastouder en kunnen tussen de kindjes onderling vriendschappen ontstaan. Ook kennen de kindjes alle leden van ons gezin. Het huis is volledig aangepast aan kinderen, ze spelen in een vaste binnen- en buitenruimte. We gebruiken veel natuurlijke materialen en rustige kleuren. Er is ruimte om te spelen en ruimte om je even rustig terug te trekken. We werken met een vast dagritme en een vast jaarritme, wat de kinderen houvast geeft. Activiteiten worden afgewisseld met momenten van rust. Kinderen mogen zichzelf zijn en hun emoties mogen er zijn. Daarnaast vinden we het belangrijk dat je als gastouder zelf ook een lerende houding hebt en in staat bent tot zelfreflectie.

2. Kinderen de kans geven om persoonlijke kwaliteiten te ontwikkelen

Mogen worden wie je bent

Kinderen worden niet 'blanco' geboren, maar zitten al vol talenten en ideeën. We werken niet met thema's waarmee we de volwassen wereld aan kinderen opdringen, maar gaan uit van het kind zelf. Er is veel ruimte voor creatieve activiteiten, waarbij kinderen de kans krijgen om zelfontdekkend te leren. Dus geen voorgeprogrammeerde werkjes-van-de-juf, maar ruimte voor eigen invulling. Voor de ontwikkeling van jonge kinderen is vrij spel belangrijk en onder vrij spel verstaan we spel dat door kinderen zelf wordt gekozen en voortkomt uit intrinsieke motivatie (Goorhuis)

Door een uitdagende omgeving te creëren, worden kinderen uitgedaagd om zichzelf te ontwikkelen en zich op verschillende manieren te uiten. Kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo. De ontwikkeling van het denken, praten, bewegen en de sociale ontwikkeling vormt bij jonge kinderen één geheel. Zo lezen we veel voor, wat niet alleen goed is voor de taalontwikkeling, maar ook voor de fysieke aandacht, de concentratie, het zelfvertrouwen en ervaren ze dat lezen leuk is. Ons doel is dat kinderen worden wie ze zijn en ze de kans krijgen om op te groeien. Jonge kinderen leren door nabootsing en als gastouder heb je dus een voorbeeld functie. We staan niet boven de kinderen, maar zijn met de kinderen onderweg.

3. Kinderen de kans geven om hun sociale kwaliteiten te ontwikkelen

Zelfvertrouwen de motor van de ontwikkeling

Kinderen missen tegenwoordig de ervaring van het opgroeien in een brede sociale context. Het dorp is vervangen door het gezin. Bij een gastouder komen kinderen andere volwassenen tegen buiten hun eigen gezin en komen ze in contact met andere kindjes. Door de kleine vaste groep kunnen de kinderen ook echt een relatie opbouwen met mij als gastouder, de andere kindjes en de rest van mijn gezin, waardoor ze hun sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Door de verticale opbouw van de groep, zijn kinderen ook eerst de jongste in de groep en later de oudste en kunnen de kinderen elkaar helpen en van elkaar leren. De sociale ontwikkeling van jonge kinderen zien we als het hoofddoel en het fundament voor al het latere leren (Goorhuis)

4. Kinderen omgangsregels voorleven en uitleggen

Geschreven en ongeschreven regels

Jonge kinderen leren door nabootsing. Je eigen gedrag is dus belangrijk als gastouder. Jonge kinderen hebben nog geen moreel besef. Natuurlijk zijn er een aantal sociale en gedragsregels om het functioneren in een groep mogelijk te maken. Als gastouder probeer ik situaties voor te zijn. Als er toch een grens wordt overschreden, probeer ik eerst het gevoel van het kind te benoemen, dan het gevoel van mezelf of de consequenties die het gedrag van een kind voor anderen heeft en geef dan op een positieve manier leiding. (Bijvoorbeeld: Jij wilt graag daar schilderen hè?! (kind) Zo komt de verf op de muur en krijgen we het er niet meer af (consequentie) Schilder maar hier op het papier!) We straffen kinderen niet, maar benoemen wat het gedrag van het kind bij een ander teweegbrengt. Hierdoor kunnen kinderen vanuit hun intrinsieke motivatie leren, waarom je bv. een ander geen pijn doet. Binnen de groep kunnen kinderen ook oefenen met persoonlijke grenzen. Belonen zien we als de andere kant van de medaille waar voorop 'straffen' staat. We geloven niet in voor-wat-hoort-wat. Het doel is dat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot kritische denkers, die innovatief en creatief zijn, goed samen kunnen werken, problemen kunnen oplossen, goede mensen zijn die om anderen geven, verantwoordelijkheid nemen en gelukkig zijn.

Pedagogisch werkplan

Opvanglocatie

Knuistje is een thuiscrèche, waarin maximaal 5 kinderen (inclusief eigen kinderen tot en met 10 jaar) mogen worden opgevangen van 0-4 jaar. De kinderen worden opgevangen in ons huis in Drielanden, een nieuwbouwwijk in Harderwijk. Wij hebben geen huisdieren en in ons huis wordt nooit gerookt. De baby's en dreumesen kunnen spelen in een afgezet gedeelte van de woonkamer. Deze zgn. kruipbox is een uitdagende omgeving die de kinderen de mogelijkheid biedt om te draaien, zich op te trekken en te gaan staan, in hun eigen tempo. Peuters kunnen in de hele woonkamer spelen. Er zijn twee slaapkamers beschikbaar, waar kinderen kunnen slapen. Jonge baby's slapen ook in de kinderwagen (buiten, tijdens een wandeling of in dezelfde ruimte waar ik ook ben) of in de draagdoek, zodat ik ze goed in de gaten kan houden en kan inspelen op hun behoeften. We eten zoveel mogelijk biologisch. We kunnen ook lekker naar buiten, in de tuin, maar ook met de bolderwagen of de bakfiets. In de tuin is een speciaal deel afgezet en ingericht voor de kinderen. Kinderen krijgen bij ons de ruimte om zelf en met elkaar de wereld te onderzoeken en om hun eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Wij hebben wel een TV, maar gebruiken die weinig voor de kindjes, zeker niet dagelijks. We luisteren soms naar een CD met kinderliedjes, maar zingen vooral veel zelf.

Bijna alles is aanwezig er zijn maar een paar zaken die ouders zelf mee nemen;

- Flesvoeding of afgekolfde borstvoeding
- eventueel een speentje, knuffel, slaapzak
- set reservekleertjes (romper, truitje, broek en sokken!)
- dieetvoeding

Ieder kind heeft een eigen mandje waar spulletjes (bv. de reservekleertjes of een speentje) ook in kunnen blijven zitten, als het kind hier niet is.

Lunch, tussendoortjes en fruit hoef je niet mee te geven. We eten zoveel mogelijk biologische producten.

Er zijn ook tweelingwagens, draagdoeken, kinderstoelen, een grote kruipbox, slabjes en bedjes (met apart beddengoed voor elk kind), dus dit hoef je ook niet zelf mee te nemen.

We hebben een bakfiets met speciale baby en peuterschalen voor het vervoer van kinderen en een bolderwagen.

Openingstijden

Knuistje is geopend tijdens alle schoolweken van 7.30u tot 17.45u. In overleg zijn eventueel andere tijden mogelijk. Er geldt een minimum van gemiddeld 25 uur per maand/7,5 uur per schoolweek, voor de continuïteit en de kosten van het GOB. Ouders betalen zo alleen de dagen en de uren waarvoor ze ook echt kinderopvang nodig hebben. Vooraf gereserveerde uren worden doorberekend, behalve als ik zelf geen opvang kan bieden door ziekte of een andere zeer dringende reden. Ik werk samen met een collega Ester Kreuger die ook met All Kidz Nederland werkt en als zij plek heeft kunnen ouders, indien gewenst, bij haar terecht.

Groepsgrootte

Bij Knuistje mogen wettelijk gezien 6 kinderen tot 13 jaar worden opgevangen, waarvan maximaal 5 kindjes tot 4 jaar, maximaal 4 kindjes tot 2 jaar en maximaal 2 kindjes tot 1 jaar. Ook eigen kinderen tot 10 jaar tellen mee. Knuistje biedt alleen opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar en biedt geen buitenschoolse opvang. In de praktijk betekent dit dat er meestal maximaal 4 opvangkindjes aanwezig zijn. Om de rust in de groep te waarborgen halen en brengen we alleen in noodgevallen kinderen van en naar de peuterspeelzaal.

Dagindeling

's Morgens worden de kindjes gebracht en dan gaan we lekker spelen of een andere activiteit doen, die past bij de leeftijd van de kinderen. Op het fotobord hangen we de foto's van de kinderen die vandaag komen. Als het even kan gaan we elke dag naar buiten, er op uit voor een wandeling, een boodschapje of we spelen in onze eigen tuin of de speeltuin. Hierdoor beleven de kinderen de seizoenen in de buitenlucht. Lekker wat drinken en tijd voor een slaapje voor de allerkleinsten. Tussen de middag eten we een boterham, waarna het tijd is voor de peuters om naar bed te gaan. Na het slaapje is het tijd voor fruit of iets anders lekkers en wat drinken. Tenslotte kunnen we nog wel even op stap, iets creatiefs doen of lekker spelen. De kinderen ervaren het ritme van het jaar in de liedjes, verhalen en door de seizoenstafel. Baby's houden bij Knuistje zoveel mogelijk hun dagschema van thuis aan. Aan het eind van de dag worden alle kindjes weer opgehaald.

We hanteren een vast dagritme, omdat we ritme en herhaling belangrijk vinden voor jonge kinderen. Het biedt ze houvast en emotionele veiligheid.

Zo ziet ons dagprogramma er ongeveer uit:

7.15 uur tot 9.00 uur

De kinderen worden gebracht, nemen afscheid van ouder(s) door te zwaaien bij het raam en kunnen vrij spelen.

9.00 uur tot 10.00 uur

Tijd voor een gezamenlijke activiteit bv. schilderen, knutselen. In elk geval eten we samen fruit en drinken we sap. Daarbij zingen we altijd uit de liedjesmap. Hierna is het tijd om de kinderen te verschoneren/naar het toilet te gaan.

10.00 uur tot 12.00 uur

We proberen elke dag in elk geval even naar buiten te gaan. Meestal gaan we in elk geval even met de bolderwagen naar de bakker. Als het mooi weer is maken we er soms een langere wandeling van of gaan we naar een speeltuintje of bij de eendjes kijken.

12.00 uur tot 12.30 uur

We eten een boterham en drinken sap of (opvolg)melk. Na de lunch worden alle kindjes weer verschoond/gaan naar toilet en gaan de kindjes die nog slapen naar bed.

12.30 uur tot 15.00 uur

De meeste kindjes slapen nog om deze tijd. Voor de kindjes die wakker blijven, is er nu tijd om iets te doen voor grote kindjes, bv. kralen rijgen, knutselen, maar gewoon vrij spelen of even lekker rustig zitten kan natuurlijk ook.

15.00 uur tot 15.30 uur

De meeste kindjes zijn weer wakker en krijgen een schone luier/gaan naar het toilet. Als (bijna) iedereen wakker is eten we samen rijstwafel/soepstengel/rauwkost met sap.

15.30 uur-17.45 uur

Afhankelijk van hoe laat de kinderen worden opgehaald en het weer, gaan we nog even naar buiten of doen we binnen nog een activiteit/vrijspelen. Als alle kindjes na 17.00 uur worden opgehaald eten we nog even soepstengels om 17.00 uur. Aan het einde van de dag gaan alle kindjes weer naar huis en is er nog even een moment om met de ouders de bijzonderheden te bespreken.

Spelen

We zorgen vooral voor een uitdagende omgeving waarin kinderen tot spelen kunnen komen. We bieden zoveel mogelijk zgn. open eindmaterialen aan, dus waar een kind verschillende dingen mee kan doen. Naast bv. Duplo en een houten trein, kunnen ook allerlei andere materialen gebruikt worden om mee te spelen, denk daarbij bijvoorbeeld aan lege dozen, dennenappels, bakjes uit de keuken en lappen stof. We letten erop dat kinderen wat kunnen met het speelgoed, dat ze het leuk vinden om ermee te spelen en natuurlijk op veiligheid. Het speelgoed wordt regelmatig gewisseld, zodat er geen overvloed aan materialen ontstaat. We hebben speelgoed voor verschillende leeftijden, speelgoed voor binnen en voor buiten en creatieve materialen. Bij de keuze van speelgoed letten we erop dat het veilig en degelijk is en dat de verschillende aspecten van de ontwikkeling worden aangesproken, zoals de nabootsing, de motoriek, de zintuigen en de fantasie.

In onze visie hebben kinderen geen invulling nodig die door volwassenen is bedacht, daarom maken we bij Knuistje bewust geen gebruik van programma's of voorbeelden. We bieden wel tijd, ruimte en materialen die kinderen nodig hebben om zich te kunnen uiten. Ik probeer een inspirerende sfeer te creëren door de materialen op een uitnodigende manier

klar te zetten, zodat de nieuwsgierigheid, de verwondering en de verbeelding van kinderen wordt aangesproken. Materiaal is bij voorkeur eenvoudig, er is veel van één soort en het is open-eindmateriaal. We werken ook met natuurlijk materialen. Het resultaat is hierbij niet belangrijk, het gaat om het proces. Er wordt wel met respect omgegaan met de dingen die de kinderen maken.

Wij zijn dol op boeken en lezen veel prentenboeken voor. Ook hebben we boekjes die de kinderen zelf kunnen lezen. We gaan ook af en toe naar de bibliotheek. We zingen veel, de liedjes die we vaak zingen komen in de liedjesmap. Er staan plaatjes bij, zodat de kinderen de liedjes zelf herkennen.

Voorbeelden van spelmaterialen:

Binnen: in de hal staat een kast met bakken, met o.a. Duplo, houten blokken, poppenkleertjes, muziekinstrumenten, puzzels, kleine materialen voor de oudste peuters en ballen. In de woonkamer wisselen de materialen, zo zijn er bijvoorbeeld verkleedkieren, een houten trein, babyspeelgoed, 'echt' materiaal (dingen waar kinderen veilig mee kunnen spelen, maar wat officieel geen speelgoed is), zoals tassen en lappen, rijdend materiaal, een garage met auto's, boekjes, speelkeukentje met materialen om te koken en te eten en boerderijdieren van plastic en van stof. Er is een hoge box voor kleine baby's, met daaronder een speelhuisje voor de grotere kindjes. We hebben speelmatrassen, kussen en 'stapstenen' van stof. Naast hoge kinderstoelen, zijn er ook tafeltjes en stoeltjes op kinderhoogte. Niet al het speelgoed en meubilair is altijd in gebruik. Er staan ook dingen boven en die worden regelmatig gewisseld, bv. bij de verandering van seizoenen of groepsamenstelling.

Buiten: is rijdend materiaal aanwezig, twee zand en watertafels, een krijtbord, een aquaplay, ballen en veel natuurlijk en open-eindmateriaal. Kinderen kunnen spelen en rennen op het gras of op de tegels.

Eten

We gebruiken zoveel mogelijk biologische producten. Ik ben een groot voorstander van borstvoeding. Afgekolde melk kan in de vriezer en er is een flessenwarmer om de melk op te warmen, we doen borstvoeding nooit in de magnetron. Ook is het mogelijk om je kindje zelf te komen voeden bij knuistje. Als een kindje wat vaster voedsel mag gaan eten dan kunnen we fruit of groente pureren of je kunt kiezen voor de "Rapley" methode, waarbij baby's meteen vast voedsel wordt aangeboden. We eten 's morgens fruit met de kindjes (in een eigen bakje) en ze krijgen er water, (theïne vrije) thee of diksap bij te drinken. Bij de bakker krijgen we altijd een korstje brood. Bij de lunch eten we ook brood met kaas, pindakaas, biologische 'jam' en soms wat extra feestelijks als hagelslag of muisjes. Ook hebben we soms biologische vleeswaren. De kinderen drinken water, diksap of rijstemelk bij de lunch. 's Middags drinken we weer diksap of thee met een rijstwafel, een maïswafel, soepstengel o.i.d. Soms ook met rauwkost als komkommer of tomaatjes, maïschips of rozijntjes. Bij feesten horen lekkere dingen, dan bakken we soms pannenkoeken, pepernoten o.i.d. Uiteraard houden we rekening met allergieën en intolerantie. Het is belangrijk dat ouders duidelijk doorgeven wat hun kind wel en niet mag eten en drinken en dat ook wijzigingen hierin worden doorgegeven. Kinderen mogen zoveel mogelijk zelf kiezen wat ze willen eten en worden nooit gedwongen om iets te eten of te drinken.

Slapen

Er zijn twee slaapkamers beschikbaar waar de kinderen kunnen slapen. Kinderen slapen in een houten ledikantje of stapelledikantje. Ze liggen zoveel mogelijk in een vaste kamer in een vast bedje. Elk kind heeft zijn of haar eigen beddengoed en slaapzak. Het is mogelijk om een knuffel en/of speentje van thuis mee te nemen. Deze mogen eventueel ook bij Knuistje blijven in het mandje van het kind. De knuffel en/of speen komen in principe ook alleen tijdens het slaapje uit het mandje. Kinderen worden in principe niet wakker gemaakt, tenzij de ouders aangeven dat ze dit willen. De slaapkamers zijn koel en worden regelmatig gelucht. Bij elk bedje is een camerababyfoon aanwezig. Jonge baby's houd ik graag dicht bij me en slapen ook wel in de kinderwagen of draagdoek, zodat ik goed kan inspelen op hun behoeften. De kinderwagen gebruik ik tijdens het wandelen buiten en staat dan altijd in dezelfde ruimte als waar ik ook ben. Kinderen mogen nooit op hun buik slapen. Als ouder dit wel willen, dienen ze een "verklaring buikslapen" in te vullen (zie bijlagen).

Feesten

Het jaarritme beleven de kinderen door de verschillende seizoenen. Het spel buiten en binnen sluit aan bij de verschillende seizoenen. Dit wordt nog versterkt door het vieren van jaarfeesten. Zo vieren we Pasen in de lente en dan volgt het Pinksterfeest. Het Sint Jansfeest valt meestal samen met het afscheid voor de zomervakantie. Als na de zomer alle kindjes weer terug zijn wordt het herfst. We vieren Sint Maarten en leven we toe naar het Sinterklaasfeest. Het jaar wordt afgesloten met het Kersfeest. We vieren de feesten niet uitgebreid op de betreffende dag, maar voor jonge kinderen is vooral de sfeer rond de feesten van belang. We hebben een seizoenstafel, zingen liedjes en doen creatieve activiteiten die bij de feesten passen. Daarmee beginnen we al van tevoren en liedjes klinken vaak nog een tijdje na.

Als een kind jarig is, afscheid neemt of een broertje of zusje heeft gekregen mag hij/zij natuurlijk trakteren. Bij feest horen natuurlijk lekkere dingen, maar niet alle ouders vinden het fijn als hun kindje al snoep krijgt.

Contact met ouders

Voor elk kindje is er een heen-en-weer boekje, waarin opgeschreven wordt wat het kind heeft meegemaakt tijdens zijn dag bij Knuistje. Ook praktische dingen die vooral voor de baby's handig zijn, zoals eet- en slaaptijden komen in het dagboekje. Het is heel leuk als ook de ouders over de belevenissen thuis schrijven. Het boekje wordt zo ook vaak een leuke herinnering voor later. Natuurlijk is persoonlijk contact ook heel belangrijk. Dingen gaan bij Knuistje niet precies hetzelfde als thuis, maar het is goed om te weten of een kind met of zonder speen slaapt, dat je als ouder liever hebt dat hij/zij geen zoetigheid krijgt of dat hij/zij net prikken heeft gehad. Daarnaast spreken we de ouders natuurlijk dagelijks tijdens de haal- en brengmomenten. Eén keer per jaar houden we een officieel evaluatiegesprek, meestal bij de ouders thuis. Er is dan even tijd om uitgebreid stil te staan bij het welbevinden van het kind bij Knuistje en het bespreken van wederzijdse wensen en ideeën. Hiervoor gebruik ik de observatielijsten uit: Hoe gaat het met jou? Kijken naar welbevinden van kinderen. Het voordeel van gastouderopvang zijn de korte lijnen, dus je hoeft als ouder zeker niet te wachten tot het evaluatiegesprek om dingen te bespreken. Elk kwartaal krijgen ouders een nieuwsbrief met algemene informatie over Knuistje.

Achterwacht en veiligheid

Sinds 2013 heeft mijn echtgenote Petra het Diploma Helpende Zorg en Welzijn MBO 2. Zij is op donderdag en vrijdag bijna altijd aanwezig en zij is ook onze achterwacht. Daarnaast is ook mijn moeder, die kinderverpleegkundige is geweest, onze achterwachten kan inspringen in noodgevallen. Alleen dan wordt een achterwacht ook ingezet, denk bij noodgevallen aan een plotseling dokters- of ziekenhuisbezoek. In de keuken zijn een EHBO trommel en een blusdeken aanwezig. In de meterkast hangt een noodplan en een brandblusser, die elk jaar wordt gecontroleerd door een speciaal bedrijf. De trappen zijn beveiligd met hekjes boven en beneden, de stopcontacten beveiligd en de snoeren weggewerkt. Schoonmaakmiddelen en medicijnen worden hoog bewaard in een kastje wat voorzien is van een magneetslot. Uiteraard zijn op alle verdiepingen rookmelders aanwezig. Slapende kindjes worden in de gaten gehouden met een babyfoon met 4 camera's. De voordeur gaat altijd op slot en de sleutel hangt naast de deur (buiten bereik van de kinderen). De bolderwagen is voorzien van tuigjes en speciale zitjes voor dreumesen. Baby's kunnen in de Maxicosi in de bolderwagen. De bakfietsen zijn voorzien van gordels voor de kinderen en we hebben speciale schalen die in de bakfiets bevestigd kunnen worden voor het vervoer van baby's. Knuistje heeft een speciale verzekering voor de gastouderopvang afgesloten bij Univé.

Plaatsing

Ouders die belangstelling hebben voor de opvang bij Knuistje, kunnen via de website, per mail of telefonisch contact opnemen. Als er een plekje vrij is, kunnen ouders altijd een afspraak maken om eens langs te komen en sfeer bij Knuistje te proeven. Bij een gastouder is de groep klein en bouwen ouders en gastouder een intensief contact op. Ik vind het daarom ook erg belangrijk dat het goed klikt tussen de ouders en mijzelf. Als we er beide een goed gevoel over hebben, plan ik een intakegesprek op een moment dat er geen kindjes aanwezig zijn. Aan de hand van het inschrijfformulier komen de volgende punten aan de orde:

- Gewenste opvangtijden en dagen
- Eetgewoonten/voedingsschema van het kind
- Slaapgewoonten
- Eventuele ziektes, medicijnen of allergieën en of en welke inenting(en) een kind al heeft gehad
- Bijzonderheden of speciale gewoonten
- Toestemmingsformulier voor het vervoer, uitstapje en publiceren van foto's

Er wordt ook een wenschema afgesproken. Er wordt na het intakegesprek een contract opgemaakt met een vast gemiddeld aantal opvang uren per maand en er komt ook een contract met het gastouderbureau.

Wenperiode en afscheid nemen

Voor kindjes die nieuw zijn bij Knuistje is er wenperiode. Het doel hiervan is:

- Het kindje en de ouders leren kennen en vertrouwd maken met de nieuwe situatie en omgeving;
- Het afstemmen van voedingsschema, slaapritme en de pedagogische aanpak.

Er wordt een wenschema opgesteld in overleg met de ouders. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kindje en in welke mate het kindje al gewend is om ergens anders te zijn dan thuis en of het al vaker zonder de ouders ergens naartoe is geweest. Er wordt tijd ingepland om het kindje extra aandacht te kunnen geven. Als het nodig is kan in overleg met de ouders het wenschema worden aangepast en eventueel worden verlengd. Tijdens maar ook na de wenperiode vind ik het belangrijk dat ouders duidelijk afscheid nemen. Als een kindje verdrietig is, omdat de ouders vertrekken, dan mag dat. Kinderen kunnen hun emoties ontladen door te huilen. Natuurlijk blijf ik zo dicht mogelijk bij het kind, maar ik zal het kind niet afleiden met bv. een speelgoedje of een boekje, maar het verdriet benoemen, zodat het kind zijn/haar frustratie kan verwerken. Als het afscheid moeilijk is bel of App ik de ouders na een poosje even om te vertellen hoe het gaat.

De eerste twee maanden zijn een proefperiode waarin we van beide kanten kijken of de opvang bij het kindje past en andersom. Tijdens deze periode geldt geen opzegtermijn.

Ziekte en medicijnen

Als een kind ziek wordt tijdens de opvang, worden de ouders gebeld. In overleg wordt besloten of het kind opgehaald moet worden. Dit is bv. het geval als het kind koorts heeft (boven de 38,5°C), als ik het kindje niet kan bieden wat het nodig heeft of als het niet mee naar buiten kan. Ook als een kindje een besmettelijke ziekte heeft, die gevaarlijk kan zijn voor de andere kindjes of (zwangere) vraagouders, kan worden verzocht om een kindje thuis te houden of op te halen. In geval van afwezigheid door ziekte worden de gereserveerde uren doorberekend.

Ouders dienen altijd door te geven waar ze bereikbaar zijn, zodat ik contact kan opnemen als er iets met een kind is. Bij de intake vraag ik ook altijd om een noodnummer van bv. oma of iemand anders die het kind goed kent. Ik ben in het bezit van een geldig EHBO diploma en zal uiteraard indien nodig in acute situaties zelf direct handelen. Mocht het nodig zijn om zelf met een kindje met spoed naar een arts of ziekenhuis te gaan, dan zal mijn achterwacht bij de andere kindjes blijven en de ouders bellen.

Kinderen hoeven niet perse het inentingenschema van het RIVM te hebben gevolgd om bij Knuistje te kunnen komen, ook kinderen van ouders die ervoor kiezen om hun kindje niet of later te laten inenten zijn welkom bij Knuistje. We blijven wel graag op de hoogte van welke inentingen het kind heeft gehad.

Medicijnen geven is nooit zonder risico. Aan ouders wordt gevraagd om dit zo mogelijk zelf te doen.

Ouders kunnen aan hun huisarts of specialist vragen hiermee rekening te houden en de dosering aan te passen aan twee keer per dag in plaats van meerdere keren. Indien dit niet mogelijk is, wordt het toedienen van medicijnen bij de gastouder thuis toegestaan. Onder voorbehoud dat er wordt gehandeld volgens onderstaande regels en afspraken:

- de medicijnen worden gegeven door de gastouder waar het kind is geplaatst.
- alleen de gastouder is verantwoordelijk voor het geven van de medicatie en draagt dit nooit over aan een huisgenoot of een derde persoon.
- de ouder geeft uitleg over het medicijngebruik aan de gastouder en doet zo nodig voor hoe het medicijn gegeven moet worden.
- de medicijnen moeten in de oorspronkelijke verpakking worden aangeleverd met de naam van het kind erop vermeld en voorzien van een bijsluiter (zie bijlage 'Formulier medicijnregistratie'). Alle andere medicijnen worden geweigerd en niet gegeven.
- de ouder geeft uitleg in welke situatie het medicijn gegeven moet worden (bijvoorbeeld de afspraak dat een kind wat bekend is met koortsstuipen, bij koorts hoger dan 38,5 C medicijnen krijgt).
- de ouder geeft uitleg welke dosering en op welk tijdstip de medicijnen gegeven moeten worden.
- de ouder geeft aan waar de medicijnen moeten worden opgeborgen, bijvoorbeeld in de koelkast.
- de gastouder draagt zorg voor het opbergen, dusdanig dat kinderen hier niet bij kunnen.
- de gastouder vult het 'Formulier medicijnregistratie' van AllKidz Nederland

Contracten, betaling en het gastouderbureau

Het tarief voor de opvang bij Knuistje is inclusief luiers, billendoekjes, eten, drinken, knutselmateriaal, uitstapjes en ook de kosten voor het gastouderbureau zijn in het tarief verwerkt. Ouders die aan de voorwaarden voldoen kunnen in aanmerking komen voor een (vaak best hoge) tegemoetkoming van de overheid, de kinderopvangtoeslag. Zie hiervoor www.toeslagen.nl

Knuistje is alle schoolweken geopend en in vakantieweken gesloten. In de praktijk betekent dit dat ouders een contract afsluiten voor 40 weken per kalenderjaar. Het totale jaartarief wordt verdeeld in 12 gelijke termijnen, waardoor ouders elke maand hetzelfde bedrag betalen. Eventuele extra uren worden er in de betreffende maand bij op geteld. Als een kindje niet komt vanwege ziekte, vakantie of andere redenen in de contractweken, dan worden de overeengekomen uren toch in rekening gebracht, omdat ik als gastouder dan toch beschikbaar ben. Als ik zelf ziek ben of er andere dringende zaken zijn waardoor de opvang niet door kan gaan, worden de uren niet in rekening gebracht. Na de laatste opvangdag van de maand, krijgen ouders een overzicht van alle opvanguren in de betreffende maand.

Om ervoor te zorgen dat ouders in aanmerking kunnen komen voor kinderopvangtoeslag, werk ik samen met een gastouderbureau (GOB). Het gastouderbureau incasseert maandelijks de kosten voor de opvang, op de 15e van elke volgende maand en maakt het geld daarna weer aan mij over. De kosten voor het GOB worden door mij betaald, dus voor ouders komen er geen extra bureaunkosten bij. Het GOB komt twee keer per jaar langs. Eén keer voor een risico-inventarisatie, waarbij wordt gekeken of het huis nog aan alle veiligheidsvorschriften voldoet en één keer voor de evaluatie van de opvang. Ik werk samen met GOB AllKidz Nederland. Meer informatie is te vinden op www.allkidznederland.nl

Opzegtermijn

Voor zowel de ouders als voor Knuistje geldt een opzegtermijn van 1 maand. Naast het contract met Knuistje hebben ouders ook een contract met AllKidz. Beide contracten dienen schriftelijk te worden opgezegd. Als een kindje naar de basisschool gaat eindigt het contract met Knuistje automatisch. Het contract met AllKidz Nederland dient wel tijdig opgezegd te worden. Voor het wijzigen van dagen en tijden heeft Knuistje een speciaal wijzigingsformulier. In overleg wordt gekeken of de voorgestelde wijziging in te passen is. Voor vermindering van het aantal uren geldt ook een opzegtermijn van 1 maand. Het minimum aantal uren is gemiddeld 25 uur per maand of 7,5 uur per week op basis van 40 weken. De eerste twee maanden van het contract zijn een proeftijd. Deze periode is ervoor om te kijken of de opvang past bij het kindje, bij de wensen van de ouders en of het kindje past in de groep. Er geldt in deze periode geen opzegtermijn.

Huisregels

- Kinderen kunnen in principe alleen worden opgehaald door de ouders. Mocht iemand anders het kind komen ophalen, dan is het belangrijk dat we dat van tevoren weten en dat we die persoon kennen. Bij twijfel bellen we de ouders voordat we een kind meegeven.
- Er wordt verwacht dat ouders zich houden aan de afgesproken breng- en haaltijden, we stemmen ons programma namelijk hierop af. Mocht het niet lukken om op de afgesproken tijd te komen, bel dan zo snel mogelijk even, als ik met de kinderen bezig ben lees ik niet altijd gelijk de mail, SMS of whatsapp.
- Mocht een kindje om welke reden dan ook, niet komen op een afgesproken dag, bel dan zo snel mogelijk even en in elk geval voor 8 uur 's morgens.
- Bij de voordeur zijn over-sloffes aanwezig voor om de schoenen, zodat de loopbox schoon blijft voor baby's. Kinderen spelen binnen op sokken of op slofjes.

Literatuur

Balledux, Marielle en Josette Hoex (2007). *Hoe gaat het met jou?, kijken naar welbevinden van kinderen*. Amsterdam; SPW.

Goorhuis-Brouwer, Sieneke (2010). *Alles op zijn tijd, het jonge kind in pedagogisch perspectief*. Amsterdam: SPW.

Kohn, Alfie (2005). *Unconditional Parenting*. New York: Atria Books.

Looij, Hanne (2004). *Caleidoscoop van een levende pedagogie*. Zeist: Christofoor.

Mol, Justine (2005). *Opgroeien in vertrouwen*. Amsterdam: SPW.

Solter, Aletha J. (1991). *Baby's weten wat ze willen*. Haarlem: De Toorts.

Solter, Aletha J. (2000). *De taal van het huilen*. Haarlem: De Toorts.

Solter, Aletha J. (2004). *Het ongedwongen kind*. Haarlem: De Toorts.

Weterings, Annet en Sabine Plamper (2012). *Begrijpen met je handen*. Amsterdam: Reed Business

Bijlagen

Inschrijfformulier, wijzigingsformulier, formulier medicijnregistratie, toestemmingsverklaring, verklaring buikslapen, ongevallenregistratie.